

Overweging: 2e Zondag van de Advent

Thema: Blijven werken aan een nieuwe wereld

Lezingen: Jesaja 11,1-10 en Matteüs 3,1-1

Zondag 7 december 2025 Joost Koopmans, osa

In vroegere tijden kon je ze in de kerken nog wel eens horen: een echte donderpreek!

Maar zojuist hebben we er ook een gehoord uit de mond van Johannes. Hij geeft zijn toehoorders ervan langs en vooral de zogenaamde 'goede gelovigen', die denken geen bekering nodig te hebben. Als kinderen van Abraham voelen ze zich binnen: Gods eigen volk!

"Laat dat eerst maar eens zien aan de vruchten die je voortbrengt! Doe je dat niet, dan sta je er slecht op", zegt de Doper. *"Die na mij komt, zal het kaf van het koren scheiden, de dorsvloer zal Hij grondig zuiveren!"*

In feite waren het optreden van Johannes en dat van Jezus – "Hij die na mij komt"- heel anders en verschillend van elkaar. Johannes was een dreigende profeet, heet gebakerd. Hij trekt fel van leer tegen oneerlijkheid en schijnheiligheid. Hij verkondigt een God die rechtsprekt en veroordeelt.

"Hij die na mij komt" legt de nadruk op Gods barmhartigheid, Hij, Jezus, heeft begrip voor zondaars en zwakkelingen. Terwijl Johannes iedere boom die geen goede vruchten draagt meteen wil omkappen, geeft Jezus de onvruchtbare vijgenboom nog een kans. Voor Johannes moet het kaf in onblusbaar vuur, van Jezus mogen onkruid en tarwe samen opgroeien. Johannes komt over als een ongeduldig persoon die geen pardon kent, terwijl Jezus iemand is die het geknakte riet niet breekt en de walmende vlaspit niet dooft.

Johannes en Jezus: allebei Godsgezanten, maar anders ... verschillend. Toch zijn ze in één ding hetzelfde: ze hebben allebei een hardgrondige hekel aan mensen die denken geen bekering nodig te hebben, de vrome farizeeën en rechtzinnige wetgeleerden voorop. Niet ieder die vroom bidt: "Heer, Heer", zal het rijk der hemelen binnengaan, maar wie de wil doet van de Vader, zo luidt één van Jezus' uitspraken.

Gelovigen zijn vroeger weleens bang gemaakt: degenen die hen het geloof bijbrachten, leken teveel op de strenge Johannes. God werd voorgesteld als een ongeduldige en veroordelende rechter. Ze preekten teveel hel en verdoemenis.

Maar ook nú zie je – hoe rechtzinnige kerkleiders zowel aan de top als aan de basis mensen kunnen kwetsen door hun standpunten inzake maatschappelijke kwesties en medisch-ethische vraagstukken.

Hoe ze met de kerkelijke leer het waardevolle christelijke geloof verkleinen tot regels die mensen uitsluiten, terwijl ze hun eigen of elkaars ondeugden onder het tapijt schuiven. Niet voor niets hebben zoveel mensen zich van de kerk afgekeerd: omdat ze bang waren gemaakt, of omdat ze zich gekwetst/ beledigd voelen.

Maar er zijn ook van die mensen, hier en overal, die door alle kerk crises heen, blijven geloven in het waardevolle van onze christelijke en katholieke traditie. Ze zoeken elkaar op in een geloofsgemeenschap, omdat op je eentje geloven géén doen is.

Door de ontkerkelijkking is christelijke beleving namelijk ver te zoeken. Zo is de Advent als een religieuze periode van hoop en verwachting naar de komst van Christus, totaal vercommercialiseert.

Te midden van deze wereld luisteren wij hier naar de stem die roept om kromme paden recht te maken en eerlijk recht te spreken over de geringsten der aarde.

Wij blijven bidden voor en werken aan de geboorte van een nieuwe wereld, een nieuw wij, een groot huis waarin plaats is voor velen en God alles is in allen.

Wij blijven geloven dat wij ons kunnen bekeren van het kwade naar het goede.